

ESDA LLOTJA ESCOLA D'ART I DISSENY ALS INS

TALLER MURAL

PROPOSTA PER UN TALLER DE MURAL ALS INS

TALLER DE MURAL

L'ESDA LLOTJA, Escola Superior de Disseny i Art Llotja, enceta aquest nou projecte que pretén apropar als alumnes de quart d'ESO l'experiència de treballar plegats en la realització d'un mural dintre de l'INS i que es durà a terme a través d'un taller dirigit per ex-alumnes i personal de l'ESDA LLOTJA durant un trimestre .

LLOC

L'ESDA LLOTJA, Escola Superior de Disseny i Art Llotja (Seu de St. Andreu)

Dept. Arts Aplicades al Mur (Pintura)
c/Pare Manyanet 40, 08027, Barcelona
Tel. (+34) 93 4086789
Fax. 93 3409032

DURADA

Durant un trimestre, un cop per setmana i entre 8 i 10 sessions de 2h cadascuna.

TUTORS

Leticia Rodríguez, Xavi Sert i Rodrigo Barón.

Taller de Mural

Síntesi de la proposta

Exposició de les tasques que conformaran la metodologia de treball:

El procés creatiu anirà acompanyat amb dinàmiques de grup per consolidar el coneixement de les habilitats i fomentar la seguretat i presa de responsabilitat.

Creació de grups de treball per les diferents tasques: disseny, cartrons, procediments, el blog, enregistrament en vídeo, fotografies, etc...

Tot i que els alumnes hauran de passar per totes les parts del procés, intentarem repartir tasques i apropar al alumne a les seves habilitats, sense oblidar desenvolupar altres potser desconegudes i apropar-los a zones de risc i a nous reptes.

Coneixement dels procediments i tècniques a emprar, en especial aquelles tècniques de patrimoni pròpies de Barcelona (Esgrafiats):

Prendrem contacte amb l'Escola Llotja on veurem diferents procediments i tècniques de revestiments que son pràctiques comunes a l'escola i em especial la tècnica de l'Esgrafiats i la seva adaptació en el possible mural definitiu.

Elecció i definició del tema:

Intentarem profunditzar en les seves inquietuds i preocupacions reals per que el mural es converteixi en la eina d'expressió de la seva visió particular del món.

Elecció, projecció i disseny del projecte:

Pautarem molt aquesta part per obtenir ràpidament una síntesis de la idea per després desenvolupar-la i treballar composició, color, perspectiva, tècnica pictòrica...etc

Definició i elecció de procediments a treballar i preparació de cartons, plantilles i materials per al mur de l'INS:

La part pràctica serà la mes tècnica on introduïrem tècniques específiques d'Arts Aplicades al Mur. Variarà segons les característiques del suport i la idea final a realitzar.

Anàlisi previ del mur a tractar i adequació del mateix en cas que sigui necessari.

OBJECTIUS:

Desenvolupament de la pròpia creativitat.

Capacitat de crítica.

Pressa de responsabilitats.

Treball en equip.

Treball fora de camp, coneixement d'entorns diferents.

Coneixement i ampliació d'eines d'expressió artística.

Adequació del llenguatge pictòric al llenguatge mural: monumentalitat, narrativa...

TALLER: SESSIONS

1 SESSIÓ (INS)

Presentació, introducció

Presentació i explicació als alumnes el contingut del taller.

1. PASSI DE FOTOGRAFIES

Treballs murals d'arreu per tenir una visió més ampla del que es pot fer en art mural i les seves múltiples variants i funcions (decoratives, artístiques, d'artifici, etc).

2. QUÈ ÉS EL MURAL?

1. Realitzarem un primer exercici: passarem una fotocopia a emplenar per els alumnes amb els moviments artístics i els conceptes que volem aportar amb una breu síntesi de característiques. Hauran de debatre quines imatges corresponen a cada casella.
2. En un segon exercitarem el joc utilitzant la pissarra i els guixos. La imaginació al poder!

3. PARLAREM DEL NOSTRE MURAL, PROPOSEM, PENSEM-HI...

Intercanviem idees, desitjos, propostes, possibilitats. Ens aproparem així a un primer possible mural i ens preguntarem què, perquè, com. Serà una primera xerrada per identificar-nos amb el projecte que volem fer i per establir ja primeres condicionants abans de projectar el treball mural, especialment en aspectes formals (dimensió, narració, ubicació). Per agilitzar la feina passarem un full de feina per treballar a casa on expressant les seves voluntats, idees, desitjos, opinions, etc. Aquest material és imprescindible per poder treballar la següent sessió!

2 SESSIÓ (INS)

Cadàver Exquisit

1. CADÀVER EXQUISIT: QUÈ ÉS UN CADÀVER EXQUISIT?

El cadàver exquisit és un mètode de creació al atzar nascut durant el surrealisme i el Da-Da. És un mètode senzill, amb factor sorpresa, normalment és realitza en grup i te resultats onírics i divertits. En la definició del *Dictionnaire abrégé du surréalisme* (1938) apareix com un: «Joc de paper doblegat que consisteix en compondre una frase o un dibuix entre diverses persones, sense que cap d'elles tingui en compte la col·laboració o les col·laboracions precedents. L'exemple, convertit en clàssic i que ha donat nom al joc, procedeix de la primera frase: "Le cadàver - exquis - boira- levin – nouveau" ("El cadàver-exquisit-beurà-el vi-nou")

Treballaran aquest joc surrealista (escrit i dibuixat) simultàniament, tenint en compte el factor espontani però també utilitzant conceptes i elements que portaran pensats.

2. CONCEPTES I IDEES: LA COMPOSICIÓ

PLUJA D'IDEES: El *Brainstorming* o pluja d'idees és una eina de treball grupal per buscar noves idees per resoldre un problema o realitzar un projecte entre tots, és important no jutjar i deixar-se portar per la improvisació. També pot fer-se individualment.

3. MAPA CONCEPTUAL D'IDEES I D'INQUIETUDS.

- Ordenarem els temes que surtin.
- Votarem i farem consens.
- Definirem el tema del mural.
- Per la propera sessió portaran tota la informació, material, idees, etc que puguin recopilar: retalls, fotografies, textos, contes, comics, adreces d'internet, blocs...tot el que puguin aportar i tingui a veure amb el tema escollit.

És important que el disseny del projecte s'enllesteixi durant les primeres sessions del taller. D'aquest material se'n trauran també algun o alguns exemples per fer les proves necessàries en diferents tècniques a un mur del taller de Llotja.

3 i 4 SESSIONS (Llotja)

Visitarem les instal·lacions de Llotja, on es podran veure treballs d'alumnes de l'especialitat de mur i els tallers de pintura, mosaic i esgrafiats. Els tutors explicaran diferents procediments i tècniques murals que són matèries de l'especialitat d'Arts Aplicades al Mur a l'Escola Llotja: temple, fresc, esgrafiats, vitralls i mosaic(*).

Depenent del mur cedit per l'IES, els tutors decidiran quin o quins procediments són compatibles per a realitzar el mural.

(*) Dels procediments apuntats es descarten els de pintura al fresc i vitralls per la seva complexitat.

1. SESSIÓ D'ESGRAFIAT

Amb un fragment del cadàver exquisit faran la prova d'esgrafiats. Aquesta és una tècnica amb un procés més complexa i pausat, que requereix molta organització. El treball es farà per grups. L'aprenentatge i aplicació d'aquest procediment és l'objectiu d'aquesta pràctica que pretén que l'alumne es familiaritzi amb aquesta tècnica i pugui utilitzar-la en el mural final.

Cada grup treballarà diferents tasques:

- Arrebossat i aplicació del morter (Weber)

- El cartró: passar-lo a paper Kraft per translació (calc, directe, quadrícula)

- L'estergit: estampació del dibuix

- El gratat o retallat de les capes.

Aniran treballant simultàniament i participant activament de totes les tasques en els diferents grups. És important que el treball per grups es resolgui amb simultaneïtat, de manera que tots puguin veure, compartir i aprendre dels altres mentre fan la seva feina, creant un vincle i reforçant el compromís. Per això les diferents tasques es faran en el mateix espai de treball.

5 SESSIÓ (INS)

Definició, síntesi i disseny

Amb el material que hagin reunit i el que els hi podem mostrar nosaltres intercanviarem opinions, idees, etc.

Cadascú treballarà en els seu propi disseny. Els dibuixos aniran amb una sèrie de vinyetes amb la proporció del mural i en diferents formats. No treballarem el color de moment.

El tema o temes s'hauran definit el més possible en les sessions anteriors. Tenint clar aquest, les diferents sèries en diferents formats aniran concretant la ja possible proposta individual de cada noi/noia. Seran aproximacions lleugeres en quant a tècnica, amb predomini del dibuix a línia, a mode d'esbós definit, aconsellant la síntesi i concreció, la facilitat. No han de ser treballs molt acabats.

Un cop definits, consultarem sobre la proposta en color i farem alguna prova ràpida, combinant amb l'ajut de fotocopies, per definir camps generals de color.

Els comentarem entre tots.

Al final de la sessió cada alumne es podrà emportar a casa els dibuixos d'un altre per intervenir-los. Si dona temps ho podem fer a la mateixa sessió. Aquest treballs també els exposarem i els comentarem entre tots.

6 SESSIÓ (INS)

Fusió i croquis final

SINTETITZAR

FOTOCOPIAR

FUSIONAR

SUMAR I RESTAR (I DIVIDIR I MULTIPLICAR O DEIXAR-HO COM ESTÀ!)

Exposats i valorats tots els treballs, la idea es que es fusionen en un sol disseny.

Com fusionem?

Mitjançant fotocopies dels dibuixos acabats n'extraurem camps d'interès, nuclis dintre del conjunt, elements significatius, proposicions dels mateixos nois/noies, elecció per votació/consens després de consultar-ho entre tots.

Disposades les fotocopies (ampliades a ser possible) en una paret vertical...jugarem a compondre un sol dibuix amb la suma de les parts, retallant, enganxant, repetint patrons, ampliant parts, eliminant d'altres, etc...molt lliurement, sent aquesta una feina conjunta, de suma, amb la dinàmica del cadàver exquisit però sense ocultacions, a la vista de tots, amb el tema present, incorporant possibles nous elements.

Quan el disseny global estigui enllestit hi afegirem color. Tot i no haver treballat el color en la projecció del disseny, prèviament haurem consultat amb cadascú i entre tots sobre aquest tema, potser fent una petita anticipació del que podria ser el dibuix en color, potser definint àrees més generals, to del conjunt, games, etc.. També serà el moment per utilitzar les tècniques que es vulguin per incorporar el color al disseny total; collage, pintura al aigua, retoladors, ceres, etc.

Quan les propostes siguin tan heterogènies que facin difícil la fusió, hi intervindrem per ajudar-los a eliminar o a escollir...i si fa falta a redissenyar (amb ells) alguna de les parts del seu dibuix.

Definit el disseny, ara si, recomanarem els procediments més adients per la seva consecució.

Distribuïm la feina, fem un primer calendari en vistes al final del taller. Repartim tasques per grups per tal de treballar en la projecció del mural: cartons, quadrícula, dibuix, elecció dels colors, pigments, enregistrament gràfic (fotografia, vídeo), bloc, etc..

7 - 9 SESSIONS (INS)

Al mur definitiu

Es calculen 2/3 de la durada total del taller per aquesta segona fase (5/6 dies).

Tota la feina en el centre dels alumnes es començarà a enllestir després d'haver fet un anàlisi del mur del que es disposa. És possible que per les característiques d'aquest s'hagi de fer algun tipus d'intervenció, sigui per adequar-la al format i necessitats del projecte escollit o per altres raons: humitats, imperfeccions, brutícia, instal·lació de bastides, etc...Per part de llotja un grup d'alumnes d' Arts Aplicades al Mur treballaran en l'adequació i preparació del mur dins la seva activitat de pràctiques.

Un cop el mur està en condicions per ser treballat, la metodologia de treball seguirà les pautes següents:

- Preparació del mur: la preparació última del mur vindrà condicionada pel tipus de paret (guix, totxo, ciment, formigó...) i les tècniques a aplicar. Aquesta actuació ja haurà estat valorada i resolta per la tutoria i/o el grup de pràctiques de Llotja.
- Divisió de la superfície per adjudicar grups de feina
- Traspàs dels cartons a la paret (estergit, stencil) amb pigment i *muñeca*.
- Aplicació de les tècniques; pintat, esgrafiat o la tècnica o tècniques escollides. La barreja de tècniques es tindrà molt en compte per tal d'alleugerir les tasques de preparació de les parets. Tècniques diferents en un mateix mur demanen preparacions específiques que s'han de preveure amb antelació.
- Acabats per la conservació en el cas que hi fos necessari i depenent sempre de les característiques del mur escollit i les tècniques emprades.

10 SESSIO (INS)

Inaugurem, presentem, mostrem,....

Aquesta jornada la dedicarem a felicitar-nos i a ser felicitats. Es el moment de compartir tota la feina feta.

Aquest calendari pot variar en funció de la dinàmica mateixa del taller, les preparacions que s'hagin de fer en les parets dels centres i de les característiques específiques de cada projecte. Se'n desconeixen aquestes condicions a hores d'ara i els canvis que puguin produir-se no han d'afectar la correcta marxa i objectius d'aquest taller: que els alumnes finalment realitzin el seu mural i que, per sobre de tot, s'ho passin bé.